

درس پانزدهم (انقلاب اسلامی ایران) سئوالات متن مطالعات اجتماعی نهم

- ۱- چرا پس از کودتای ۲۸ مرداد مردم از وضعیت کشور ناراضی و ناراحت بودند؟ پس از کودتای ۲۸ مرداد و بازگشت محمدرضا شاه به سلطنت، به تدریج نفوذ و سلطه آمریکا بر ایران بیشتر شد. در آن زمان، مردم ایران از شکست نهضت ملی شدن نفت و تسلط دوباره بیگانگان بر کشورشان ناراحت بودند.
- ۲- دو نمونه از تغییرات انجمن های ایالتی و ولایتی را بنویسید. ۱- شرط مسلمان بودن برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان لغو گردید. ۲- شرط سوگند به قرآن یاد کردن انتخاب شوندگان، به سوگند به کتاب آسمانی تبدیل شد.
- ۳- چرا تصویب نامه انجمن ایالتی و ولایتی موجب تضعیف اسلام و تخریب ارزش های اسلامی می شد؟ چون شرط مسلمان بودن برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان لغو گردید. و دیگر آنکه شرط سوگند به قرآن یاد کردن انتخاب شوندگان به سوگند به کتاب آسمانی تبدیل شد.
- ۴- به چه دلیلی علما با تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی مخالف بودند؟ حکومت پهلوی به ظاهر وانمود می کرد که با این تغییرات قانونی قصد دارد مردم را در فعالیت های اجتماعی مشارکت بدهد. اما در واقع هدف او تضعیف هویت اسلامی جامعه ایران بود.
- ۵- برجسته ترین مخالف تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی .. امام خمینی .. بود که در قم اقامت داشت.
- ۶- چرا امام خمینی با قانون انجمن های ایالتی و ولایتی به مخالفت برخاست؟ چون می دانست که هدف حکومت از این تغییرات، مخالفت با

اسلام و تخریب ارزش های اسلامی است.

۷- سرانجام تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی چه شد؟ سرانجام در نتیجه مخالفت جدی امام و سایر علما، دولت مجبور شد این تصویب نامه را لغو کند.

۸- شاه پس از لغو تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی دست به چه اقدامی زد؟ اعلام کرد که اصول شش گانه ای را با عنوان "انقلاب سفید" به همه پرسی (رفراندوم) خواهد گذاشت.

۹- کسانی به مخالفت با اصول شش گانه شاه پرداختند؟ چرا؟ امام خمینی و سایر علمای مبارز از اهداف و پیامدهای واقعی این اصول آگاه بودند و یقین داشتند که اجرای این اصول، موجب افزایش سلطه آمریکا بر ایران و وابستگی بیشتر سیاسی و اقتصادی کشور ما به بیگانگان می شود.

۱۰- امام خمینی در مخالفت با اصول شش گانه شاه از مردم چه درخواستی کردند؟ امام ضمن غیرقانونی شمردن همه پرسی اصول شش گانه، از مردم خواست که در آن شرکت نکنند.

۱۱- مردم کدام شهرها در مخالفت با اصول شش گانه تظاهرات کردند؟ تهران و قم

۱۲- اصول شش گانه در چه تاریخی به همه پرسی گذاشته شد؟ و نتیجه آن چه بود؟ با وجود اعتراض های مردم، در بهمن ۱۳۴۱ برگزار شد و حکومت پهلوی نیز اعلام کرد که بیشتر مردم با اصول شش گانه موافق اند.

۱۳- هدف آمریکا از ایجاد تغییرات در امور اجتماعی و اقتصادی در ایران چه بود؟ جلوگیری از وقوع قیام های مردمی و حفظ حکومت پهلوی.

۱۴- هدف شاه از برگزاری همه پرسی اصول شش گانه چه بود؟ چون محمدرضا شاه پیروی از سیاست های آمریکا را برای حفظ حکومت خود ضروری می دانست. به همین دلیل، مدت کوتاهی پس از لغو تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی اصول شش گانه را اعلام کرد.

۱۵- توصیه امام خمینی به مداحان و سخنرانان مذهبی در محرم ۱۳۴۲ چه بود؟ سکوت در برابر حکومت ستمگر، کمک به دشمنان اسلام است و از آنان خواست که خطر اسرائیل را به مردم گوشزد کنند.

۱۶- چرا امام در محرم ۴۲ از مداحان و سخنرانان مذهبی خواست خطر اسرائیل را به مردم گوشزد کنند؟ چون در آن زمان، حکومت

پهلوی با اسرائیل رابطه برقرار کرده بود. رژیم پهلوی ۷۰ درصد از نفت اسرائیل را تأمین می کرد و هیچ گاه موضع گیری ای علیه ت و اشغالگری های اسرائیل نمی کرد.

۱۷- امام خمینی در عاشورای ۴۲ در مدرسه فیضیه شاه را در مورد چه مسائلی به شدت محکوم کرد؟

وابستگی به آمریکا.

۱۸- علت و چگونگی قیام ۱۵ خرداد ۴۲ را بنویسید. دو روز بعد از سخنرانی امام در عاشورای ۴۲ مأموران شاه شبانه به خانه امام ریختند و ایشان را دستگیر و پس از انتقال به تهران، در یکی از پادگان های نظامی زندانی کردند. دستگیری امام موجب خشم و اعتراض گسترده مردم مسلمان ایران در شهرهای مختلف شد. رژیم شاه که از حرکت سریع و فراگیر مردم به وحشت افتاده بود، به مأموران خود دستور داد که تظاهرات کنندگان را به گلوله ببنند و قیام را سرکوب کنند.

۱۹- شدیدترین اعتراض ها به دستگیری امام خمینی در کدام شهرهای کشور صورت گرفت؟ قم، تهران و ورامین.

۲۰- قیام ۱۵ خرداد ۴۲ چه تأثیری در گسترش مبارزات مردم داشت؟ بر خشم و نفرت مردم انقلابی نسبت به شاه و عوامل حکومت افزود و انگیزه آنان را برای مبارزه تا سرنگونی حکومت پهلوی تقویت کرد.

۲۱- بر اساس لایحه کاپیتولاسیون (قضاوت سپاری) آمریکایی ها چه امتیازی به دست آورده بودند؟ بر اساس این مصونیت، اگر آمریکایی ها در ایران مرتکب جرمی می شدند، دادگاه های ایران حق رسیدگی به جرم آنها را نداشتند.

۲۲- امام خمینی به چه علت با لایحه کاپیتولاسیون مخالفت کردند؟ امام خمینی در یک سخنرانی مهم، دادن مصونیت قضایی به آمریکاییان را اقدامی ذلت بار و خلاف استقلال کشور شمرده و شاه را به سبب وابستگی به آمریکا به شدت سرزنش کرد.

۲۳- چرا حکومت پهلوی تصمیم گرفت امام خمینی را تبعید کند؟ چون حکومت پهلوی دریافت که امام اهل سازش و سکوت نیست.

۲۴- خمینی در چه تاریخی و به کجا تبعید شد؟ در ۱۳ آبان ۴۳ ایشان به ترکیه تبعید شد. حدود یکسال بعد، تبعیدگاه امام از ترکیه به عراق تغییر یافت و تا مهر ۵۷ امام در شهر نجف ساکن بود.

۲۵- امام خمینی در تبعید، به چه شکلی مبارزات خود را ادامه داد؟ با صدور اعلامیه و فرستادن پیام، مردم و گروه های سیاسی را به مبارزه با حکومت پهلوی دعوت می کرد.

۲۶- اقدامات امام خمینی را در مبارزه با حکومت پهلوی به ترتیب روی نمودار بنویسید.

مخالفت با تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی	مخالفت با اصول شش گانه	سخنرانی تاریخی در مدرسه فیضیه	مخالفت با کاپیتولاسیون و دستگیری امام	ادامه مبارزه در دوران تبعید
--	------------------------	-------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------

۲۷- مبارزه مردم ایران پس از تبعید امام خمینی به چه صورت ادامه یافت؟ قشرهای مختلف مردم به ویژه روحانیان، فرهنگیان

۲۸- روش مبارزاتی افرادی مانند استاد مطهری، دکتر شریعتی و آیت الله طالقانی چگونه بود؟ با سخنرانی، نوشتن کتاب و مقاله و برگزاری کلاس های تفسیر قرآن و نهج البلاغه در مساجد، حسینیه ها و دانشگاه ها، اسلام انقلابی را به جوانان معرفی کنند.

۲۹- اوضاع ایران در آستانه انقلاب اسلامی چگونه بود؟ در آن زمان شاه اکثر مخالفان خود را سرکوب کرده بود. آمریکا و بسیاری از کشورهای قدرتمند نیز از او پشتیبانی می کردند. با این حال مردم ایران به دلیل مسائل و مشکلات مختلف فرهنگی، سیاسی و اقتصادی از شاه و سیاست های او ناراضی بودند.

۳۰- دلایل سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی نارضایتی مردم از حکومت شاه را بنویسید.

۱- حکومت پهلوی به فرهنگ و ارزش های اسلامی توجهی نداشت و برنامه های رادیو و تلویزیون و سینما در جهت بی بند باری و تخریب ارزش های اسلامی بود. (فرهنگی)

۲- حکومت به بیگانگان وابسته بود و نفوذ و دخالت کشورهای خارجی به ویژه آمریکا در امور ایران، بر نارضایتی مردم افزوده بود. (سیاسی)

۳- استبداد و سرکوب عامل دیگری بود که خشم و نفرت ایرانیان را علیه حکومت شاه بر می انگیخت. (سیاسی)

۴- رژیم پهلوی حقوق ملت و اصول قانون اساسی مشروطه را نادیده می گرفت. نمایندگان مجلس شورای ملی و هیئت وزیران در برابر شاه هیچ اختیاری نداشتند و کاملاً مطیع او بودند. (اجتماعی)

۵- روزنامه ها نیز آزادی نداشتند و نمی توانستند از شاه و مقام های حکومتی انتقاد کنند. (اجتماعی)

۶- ساواک و مأموران نظامی با انواع شکنجه ها، مخالفان را سرکوب می کردند و عده زیادی از مخالفان به اعدام، زندان و تبعید محکوم شده سیاسی

۷- حیف و میل و غارت ثروت و سرمایه های ملی کشور توسط خاندان پهلوی و مقام های حکومتی، در حالی که بیشتر مردم، بویژه در روستاها و شهرها، کوچک، در فقر و محرومیت به سر می بردند. (اقتصادی)

۳۱- رفتار نمایندگان مجلس شورای ملی و هیئت وزیران در برابر شاه چگونه بود؟ آنها در برابر شاه هیچ اختیاری نداشتند و کاملاً مطیع او بودند.

۳۲- اولین نگرانی مردم روستاها و شهرهای کوچک در زمان پهلوی چه چیزی بود؟ مسئله ادامه زندگی و بقا

- ۳۳- آری از اعضای خانواده سلطنتی دارای چه رفتاری بودند؟ طبق اسناد لانه جاسوسی آمریکا، بسیاری از اعضای خانواده سلطنتی، دارای رفتارهای غیر اخلاقی بودند و علاقه ای نسبت به ایران و مردم ایران، نداشتند.
- ۳۴- علت درج مقاله توهین آمیز در روزنامه اطلاعات بر علیه امام چه بود؟ برگزاری مجالس ختم توسط مردم در برخی از شهرها برای حاج اقا مصطفی خمینی فرزند بزرگ امام که در سال ۱۳۵۶ به طرز مشکوکی در گذشته بود.
- ۳۵- عکس العمل شاه و درباریان نسبت به برگزاری مراسم ختم حاج اقا مصطفی خمینی چه بود؟ شاه و درباریان از این موضوع خشمگین شدند، و مقاله توهین آمیزی نسبت به امام در روزنامه اطلاعات منتشر کردند. این مقاله همچون کبریتی برانبار باروت انقلاب بود.
- ۳۶- اعتراضات مردم پس از انتشار مقاله توهین آمیز به امام در روزنامه اطلاعات نشانه چه بود؟ نشانه اعتقاد مردم به اسلام و روحانیت و همچنین پذیرش فکر و نگرش امام خمینی در دل های مردم بود.
- ۳۷- علت قیام ۱۹ دی ۱۳۵۶ مردم قم چه بود؟ و عکس العمل حکومت چگونه بود؟ انتشار مقاله توهین آمیز نسبت به امام در روزنامه اطلاعات. مأموران حکومتی این تظاهرات را به خاک و خون کشیدند.
- ۳۸- علت قیام ۲۹ بهمن مردم تبریز چه بود؟ مردم تبریز به مناسبت چهلم شهدای ۱۹ دی قم، در روز ۲۹ بهمن قیام کردند و تعداد زیادی از آنها شهید و زخمی شدند.
- ۳۹- اعتراض های مردم در سال ۵۷ چگونه ادامه پیدا کرد؟ اعتراض ها ادامه یافت و شهرهای مختلف ایران صحنه راهپیمایی علیه حکومت شد. هر چه زمان می گذشت، افراد بیشتری در تظاهرات حضور می یافتند و خواستار نابودی حکومت شاه می شدند. همچنین در این دوره کارکنان و کارگران شرکت نفت دست به اعتصاب زدند و کارکنان کارخانه های دیگر و مراکز آموزشی، رادیو، تلویزیون، روزنامه و ... دست از کار کشیدند.
- ۴۰- در مورد جمعه سیاه توضیح دهید. یکی از خونین ترین رویدادهای دوران انقلاب اسلامی در روز ۱۷ شهریور ۵۷ در تهران به وقوع پیوست. در آن روز که به جمعه سیاه معروف شد، مأموران رژیم به طرز بی رحمانه ای تظاهرات مردم را در میدان ژاله (شهدای کنونی) به خاک و خون کشیدند و عده زیادی را شهید و زخمی کردند.
- ۴۱- عکس العمل شاه در برابر اعتراض و تظاهرات ملت چگونه بود؟ عکس العمل شاه متفاوت بود، از یک سو برای فریب ملت، پی در پی نخست وزیران خود را عوض می کرد و مدعی آن بود که پیام انقلاب آنان را شنیده است و به خواسته هایشان توجه خواهد کرد. از سوی دیگر، به مأموران خود دستور می داد که تظاهرکنندگان را سرکوب کنند.
- ۴۲- عکس العمل امام خمینی در برابر فریب شاه چه بود؟ با هوشیاری اقدامات شاه و حامیان خارجی او را خنثی کرد و مانع توقف و یا انحراف انقلاب از مسیر خود شد.
- ۴۳- چرا امام از عراق به پاریس رفت؟ پس از آنکه قیام ملت علیه شاه گسترش یافت دولت عراق امام را وادار کرد که آن کشور را ترک کند. امام ناچار به فرانسه رفت و در محله "نوفل لوشاتو" در حومه شهر پاریس اقامت گزید.
- ۴۴- حضور امام در پاریس چه مزیتی داشت؟ با حضور امام در پاریس، بسیاری از مبارزان توانستند با ایشان ملاقات و گفت و گو کنند. همچنین این امکان برای خبرنگاران سراسر جهان فراهم آمد تا پیام امام را به گوش مردم ایران و جهان برسانند.
- ۴۵- در نتیجه مبارزه مردم ایران، شاه در روز ۲۶ دی .. مجبور به فرار از کشور شد.
- ۴۶- رهبر انقلاب اسلامی در .. ۱۲ بهمن .. سال ۱۳۵۷ با استقبال بی نظیر و با شکوه مردم به میهن عزیز بازگشت.
- ۴۷- انقلاب اسلامی در .. ۲۲ بهمن .. سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید و عصر جدیدی در تاریخ ایران آغاز شد.
- ۴۸- شعار اصلی انقلاب اسلامی چه بود؟ استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی

- ۴۹- ف انقلاب اسلامی چه بود؟ از بین بردن وابستگی کشور به بیگانگان و تأمین حقوق ملت در چارچوب قوانین و ارزش های اسلامی .
- ۵۰- سه عامل موثر در موفقیت انقلاب اسلامی را بنویسید. ایمان به اسلام - وحدت ملت - رهبری قاطع امام خمینی.